

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้งานข้อมูลออนไลน์ของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ณ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เขียน นางวิภารัตน์ ไฝแก้ว

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผศ. วิเชียร สุนิธรรม ประธานกรรมการ
รศ. อรุณ วิริยะจิตรา กรรมการ
รศ. ดร. เอกรัฐ บุญเชียง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้งานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การวิจัยมุ่งเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาสถานะการใช้งานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปัจจุบัน 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้งานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กลุ่มประชากรตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 295 คน จาก 19 คณะ ในการดำเนินการวิจัย ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงได้มีการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านฐานข้อมูลออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์

จากการศึกษาสถานะการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในปัจจุบัน จากจำนวนฐานข้อมูลออนไลน์ที่เป็นฐานข้อมูลแบบสหสาขาวิชา รวม 9 ฐาน สรุปได้ว่า มี 5 ฐานข้อมูลสหสาขาวิชาที่นักศึกษาไม่ใช้ คือ 1) *Blackwell Synergy*, 2) *H.W.Wilson*, 3) *ProQuest Digital Dissertations*, 4) *Taylor & Francis*, และ 5) *Thomson Gale Testing & Education Reference Center* นอกจากนี้ยังพบว่า ฐานข้อมูลสหสาขาวิชาที่นักศึกษาใช้ในระดับน้อยมีอยู่ 4 ฐาน ได้แก่ 1) *Academic Research Premier*, 2) *Annual Reviews*, 3) *ScienceDirect* และ 4) *Thai Theses Online* ตามลำดับ

ส่วนการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์นั้น พบว่า มีปัจจัยต่างๆ ได้แก่ 1) การขาดการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึง 2) ขาดคู่มือแนะนำการใช้ 3) ขาดการฝึกอบรม 4) ขาดเอกสารอธิบายวิธีการสืบค้น 5) ขาดคู่มือการกำหนดคำค้น 6) ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของแต่ละฐานข้อมูลออนไลน์ 7) ไม่ทราบรายชื่อของฐานข้อมูลออนไลน์ 8) ผู้ใช้ขาดทักษะการใช้อินเทอร์เน็ต 9) ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ 10) ขั้นตอนการขอใช้ยุ่งยาก 11) เวลาให้บริการไม่เพียงพอต่อความต้องการ 12) จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ 13) ความเร็วที่ใช้ในการดาวน์โหลดข้อมูลล่าช้า 14) ไม่มีบริการพิมพ์ข้อมูลลงกระดาษ 15) ระบบไฟฟ้ามีปัญหา เช่น ไฟตก ไฟดับ 16) เอกสารที่สืบค้นได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการและบางส่วนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

ผลที่ได้จากการวิจัยนำไปสู่การเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ณ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวม 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ห้องสมุดควรจัดทำเอกสารแผ่นพับเพื่อแนะนำการให้บริการ และแจกจ่ายให้นักศึกษาโดยทั่วถึง 2) ห้องสมุดควรจัดเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำวิธีการสืบค้นหรือแก้ปัญหาทางเทคนิคให้ผู้ใช้ได้ตลอดเวลา 3) ห้องสมุดควรจัดสถานที่ให้บริการให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการใช้งาน พร้อมทั้งเปลี่ยนอุปกรณ์การให้บริการให้ทันสมัยและมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น

Independent Study Title	Factors Influencing the Online Databases Usage Among Undergraduate CMU Students at Central Library, Chiang Mai University	
Author	Mrs. Wiparat Fhaikaew	
Degree	Master of Arts (English)	
Independent Study Advisory Committee	Asst. Prof. Wichian Sunitham	Chairperson
	Assoc. Prof. Arunee Wiriyajitra	Member
	Assoc. Prof. Dr. Ekkarat Boonchieng	Member

ABSTRACT

This research studied the factors influencing the online database usage among undergraduate CMU students at Central Library, Chiang Mai University. The study aimed to achieve 2 purposes: 1) to study the present status of the online database utilization available in the Central Library, Chiang Mai University; 2) to identify the factors influencing the use of online databases at the Central Library.

The respondents in this study were 295 undergraduate students from 19 faculties of Chiang Mai University. The tools used were a questionnaire and related works on Online Database as sources of study. Data analysis procedures were achieved by using percentage, mean, and standard deviation of Descriptive Statistics through SPSS.

The study on the present status of 9 multidisciplinary online databases usage revealed that 5 multidisciplinary online databases had never been used by most of the respondents which included; 1) *Blackwell Synergy*, 2) *H.W.Wilson*, 3) *ProQuest Digital Dissertations*, 4) *Taylor & Francis*, and 5) *Thomson Gale Testing & Education Reference Center*. Other 4 online multidisciplinary databases had rarely been used by most of the respondents. These databases consisted of 1) *Academic Research Premier*, 2) *Annual Reviews*, 3) *ScienceDirect*, and 4) *Thai Theses Online*.

As for the factors influencing the use of the service, the study revealed the following factors; 1) lack of public relation, 2) lack of user instruction, 3) lack of online database training, 4) lack of the service introduction, 5) lack of knowledge about commands used in searching method, 6) lack of knowledge about using keywords for searching, 7) lack of knowledge about scope of each database, 8) lack of knowledge about databases' titles, 9) lack of Internet skill, 10) lack of library assistant staffs, 11) inconveniences of service protocols, 12) inadequate service hours, 13) lack of computers, 14) outdated computer model, 15) low speed of information retrieval, 16) inconvenience in print-out service, 17) electrical supply, 18) insufficient lists of results, 19) irrelevant information obtained, and 20) insufficient application of information obtained

Practical suggestions were proposed to improve online database service in the Central Library, Chiang Mai University including 1) the Central Library should produce and distribute pamphlets promoting online database service, 2) the Central Library should provide assistants to assure the service operation and to give advice on technicality, and 3) the Central Library should provide the service zone with the atmosphere that facilitates the using and should replace equipment for the service that are modern and more comfortable.